

PARIJS
NICE
WRAAK

PARIJS NICE WRAAK

Jacques Povée

Dit verhaal berust op fictie. Alle namen, personages en gebeurtenissen zijn ontsproten aan de verbeelding van de auteur of fictief gebruikt.

Schrijver: Jacques Povée
Coverontwerp: Jacques Povée
Foto omslag: JAXx
Foto achterzijde: S. Stolwijk

ISBN: 978 94 0360 152 6

www.jacquespovee.nl

1 Het oordeel

September 1989

De zon was al een tijdje achter de Ierse horizon verdwenen, toen vier auto's met hoge snelheid over de N25 langs Little Island reden. De bestemming was Carrigrohane, net ten westen van Cork, een plaats waar nog niet eerder een bijeenkomst van de organisatie was gehouden. Een oplettend oog had hier en daar een auto in de berm kunnen zien staan, meestal op een punt met overzicht. Vaak was er in de buurt van die auto's ook een man met een verrekijker te vinden, die als een wachter de goede gang van zaken in de gaten hield. Er was al tijden niet meer zo'n grote bijeenkomst geweest sinds de reguliere agenda was opgeschort. De antiterrorisme eenheid had een aantal kopstukken van de organisatie op de hielen gezeten en het leek niet verantwoord om nu risico te lopen op een inval, helemaal nu er een radicale politieke omwenteling aan de gang was. Iedereen stond op scherp, niemand was nog te vertrouwen en alleen voor het hoognodige lieten de twaalf kopstukken zich tot de openbaarheid verleiden. Vanavond was zo'n avond.

De wagens reden vlak achter elkaar door het snel verdwijnende laatste beetje zonlicht. Uit het zijraam van de voorste auto keek Ian Borrell verveeld uit over het landschap. Hij hield van Ierland, dat was het probleem niet. Vanaf de eerste dag dat hij geboren was, leerde zijn

vader hem trots te zijn op zijn land en cultuur. Ze hadden een landhuis in Bray, ten zuiden van Dublin, maar de Borrells waren echte stadsmensen. Veel zuidelijker dan hun achtertuin kwamen ze niet en Cork was een plaats die Ian alleen bezocht als het echt nodig was. Vandaag was zo'n zeldzame dag. Zijn wagen reed de oprit naar een oude boerderij op en parkeerde onder een paar oude bomen. De andere wagens volgden snel zijn voorbeeld en binnen een paar minuten stonden er grote auto's waar normaal alleen landbouwvoertuigen kwamen. Nadat de reizigers uitgestapt waren, ging er een zijdeur van het huis open en een helder licht viel over het smalle pad naar de ingang. In totaal liepen er twaalf mensen naar binnen, een klein groepje gewapende mannen bleef op wacht staan bij de auto's.

Binnen stonden wat lange tafels in een rechthoek tegen elkaar geschoven, zodat iedereen tegenover elkaar plaats kon nemen. Al snel vormden zich een paar groepjes en er werd flink gefluisterd. Langs de zijanten van de kamer stond een handjevol gewapende mannen in camouflagekleding, als stille getuigen van de bijeenkomst. Ian Borrell stapte naar voren en kuchte luid.

‘Mijn vrienden, het is me een eer jullie na zo'n lange tijd weer te mogen ontvangen. Sommigen van jullie heb ik gewoon te lang niet meer gezien.’

Om hem heen werd instemmend geknikt.

‘Allereerst wil ik Seamus Youngly bedanken voor zijn gastvrijheid.’ Hij knikte naar een norse man die langs de zijkant tegen de stenen muur stond.

‘Het was een risico jullie allemaal bij elkaar te halen en Seamus twijfelde er geen seconde aan om zijn huis aan te bieden als veilige locatie. Hij begreep de noodzaak van deze bijeenkomst.’

‘Bloody right dat het noodzakelijk is,’ gromde een oude roodharige man met een kille blik. Een aantal anderen knikten.

Ian draaide zich om naar de gastheer.

‘Daar komen we zo aan, maar we zijn nog nooit begonnen zonder een koel glas op tafel voor ons. Seamus?’

Binnen een paar minuten werd traditioneel met het donkere bier getoast en was de bijeenkomst officieel begonnen. Ian Borrell haalde een puntenlijst uit een map en noemde de agendapunten van de avond op. De oude man met de kille blik bromde iets in de richting van Ian, die duidelijk zichtbaar zijn geduld aan het verliezen was. Hij reageerde door zijn stem flink te verheffen.

‘Ik geloof dat oude Ronan onze regels vergeten is en prefereert om weer als een stel schooljongens door elkaar te gaan roepen. Het lijkt me een goed idee dat je net als iedereen gaat zitten en agendapunten aandraagt. Anders zitten we hier over drie dagen nog.’

Aan Ians blik was te zien dat het geen vraag was en de oude man die Ronan genoemd werd ging weer zitten.

‘We weten allemaal over welk probleem we het hier hebben. Dat probleem heeft een naam: ze noemen zich de Irish Knights.’

Er klonk wat gelach uit de groep. Iemand zei spottend: ‘Knights... laat me niet lachen. Een bende verraders is het.’

Ian Borrell vervolgde.

‘Het is normaal in elke politieke groepering, dat er jonge mensen zijn die denken de wereld te kunnen veranderen. We zijn zelf allemaal die jonge mensen geweest, sterker nog, we zitten hier nog steeds met een reden. Deze ‘Knights’ hebben echter het idee opgevat om weer terug te gaan in de tijd en veel wat we bereikt hebben teniet te doen.’

Een verontwaardigd gemompel ging door de ruimte.

‘Laat me jullie vertellen dat ik hier niet zonder meer heen gereden ben. De leider van deze groep verraders is vanaf nu geen probleem meer, daar heb ik persoonlijk voor gezorgd. Zijn schuilplaats is bekend en het kan niet lang meer duren voordat er een eind aan de ‘Knights’ komt. Ik ben er van overtuigd dat de rest van het zootje ongeregeld eieren voor hun geld zal gaan kiezen. Dus in plaats van ons druk te maken om de rebel Finn O’Brien, of O’Dahy, zoals sommigen hem hier noemen, kunnen we beter over belangrijkere zaken discussiëren. We zijn hier nu toch, dan kunnen we ons net zo goed nuttig maken.’

Een paar ouderen knikten goedkeurend naar Ian Borrell. Misschien was hij toch de leider die ze zo hard nodig hadden. Het tweede punt op de agenda werd voorgelezen.

In Dublin stapten twee agenten van de antiterrorisme eenheid uit hun Ford. Een van de twee, een magere man met een kleine baard genaamd Shane beval een groep soldaten om zo snel mogelijk een appartement te omsingelen. Ze hadden de afgelopen weken onafgebroken gepost tegenover de ingang. Iedereen die naar binnen of

naar buiten liep, was gefotografeerd en gecontroleerd in de landelijke database. Er waren genoeg hits uitgekomen om de eigenaar van zijn bed te kunnen lichten. Het vermoeden was dat Finn O'Dahy het appartement als vluchtplaats gebruikte sinds hij gezocht werd voor medeplichtigheid aan de aanslag voor de ingang van een Protestantse school in Reaperstown, in Noord-Ierland.

Langzaam werd het drukker in de straat. Soldaten met schilden voor hun lichaam liepen dicht bij elkaar, gevolgd door een pantserwagen. Af en toe werd er wat geroepen door omstanders en een paar jongeren gooiden een pot verf tegen de pantserwagen. Een paar soldaten reageerden door achter de kinderen aan te rennen, wat uitmondde in nog meer afkeurend geroep door omstanders. Er werden linten uitgerold en kijkers werden met harde hand achteruit geduwd. De twee agenten stonden nog steeds op dezelfde plaats, de kleinste met een mobilofoon in zijn hand. Hij probeerde zich tevergeefs verstaanbaar te maken en ging steeds harder in het apparaat schreeuwen.

‘Iedereen is ter plaatse, we kunnen hier niet lang meer blijven staan, chef. De buurt wordt onrustig en als dit nog een half uur duurt moeten we ingrijpen.’

Een bataljon soldaten kwam aanrennen en liep naar de straat achter het appartement.

‘Het is tijd.’ zei Shane. ‘Op drie!’

Hij telde af en op drie werd de voordeur van het complex open gesmeten. Acht man renden naar binnen, maskers en schilden hoog voor hun gezichten. Ze moesten twee trappen op, voordat ze bij nummer C aankwamen, de vluchtplaats van de gevreesde terrorist. Beneden werd de

leiding naast de pantserwagen op de hoogte gehouden via de mobilfoon.

‘Trap één, veilig. Trap twee, veilig.

We staan voor de deur, orders?’

Het tweetal beneden informeerde naar de situatie aan de achterkant. Het antwoord kwam bijna direct. De ramen en deuren waren gesloten, geen teken van leven. Even was er consternatie toen een deur verderop in de hal open ging en een oude hospita tegen de grond gewerkt werd. Twee militairen renden met haar naar buiten en brachten haar bij het mobiele hoofdkwartier in de pantserwagen. Ondertussen kregen de soldaten op trap twee het sein om de voordeur te forceren.

‘Op drie!’

Gedurende een hele seconde was er complete stilte, alsof het gewoon een zondagochtend was, zonder calamiteiten. Opeens braken de ramen en scherven vlogen naar buiten, gevolgd door een kolkende rookwolk. Een fractie van een seconde later kwam de klap. Een enorme dreun, die nog meer ramen in de hele straat deed springen. Een stuk van de gevel kantelde voorover en viel in stukken uiteen op de stoep. Een bakstenen schoorsteen viel op een bestelwagen die in de straat geparkeerd stond. Grote stukken metselwerk rolden in de richting van de pantserwagen waar iedereen hals over kop wegsprong. Ergens ging een alarm af en er klonken schoten hoewel het niet duidelijk was wie op wie schoot. De rook zakte naar de straat en binnen een paar tellen was het zicht nog maar een halve meter. Shane rende naar de pantserwagen en riep met overslaande stem: ‘Weg, weg, weg.’ Hij sloeg hard op de zijkant van het voertuig.

Toen een paar uur later op de kazerne de hospita vertelde dat Finn al een paar dagen geleden was vertrokken, samen met zijn vrouw, hoopte iedereen dat ze ongelijk had en hun lichamen ergens tussen het puin aangetroffen zouden worden.

De lichamen werden echter niet gevonden en de naam van Finn O'Dahy schoof weer een paar plaatsen omhoog op de lijst van meest gezochte terroristen.

2 De lente

Het voorjaar van 1990

Als je wil weten of je het langere tijd met iemand uit kunt houden, ga dan een paar weken met hem op vakantie. Zet eens een tent op. Eva hoorde in gedachten de zware stem van haar vader deze wijze woorden uitspreken. Dat ze het met Peter uit kon houden was geen vraag meer, ze waren bijna zes jaar samen, sinds augustus 1984. De vakantie was wel de periode met de meeste discussies van het jaar, in zoverre had haar vader gelijk gehad. Peter was gek op geschiedenis en er waren weinig mensen die zoveel over kasteelruïnes konden vertellen als hij. Schilderkunst was echter niet zijn expertise en het stoorde hem regelmatig als Eva hem te slim af was over een plaats of een feit uit de kunstgeschiedenis. Deze keer haalde hij de namen van Matisse en Gauguin door elkaar en ook al wist hij dat ze gelijk had, het kostte hem toch moeite om het toe te geven. Een minuscuul schoonheidsfoutje in zijn karakter, dacht Eva en glimlachend keek ze door het raam van de auto naar het Franse landschap.

Het was een bekend feit dat het licht in de Provence een ander effect op het landschap had dan waar dan ook ter wereld. Ook al was Eva in Zuid-Frankrijk opgegroeid, het was altijd weer bijzonder in deze streek terug te zijn. Legendarische schilders uit de historie maakten hun beste

werk tussen de olijfbomen en lavendelvelden. De echo's van de Romeinse heerschappij waren sterk vertegenwoordigd in bouwwerken die de tand des tijds goed doorstaan hadden; aan het eind van bijna elke olijfboomgaard was wel een kapel of een ruïne te vinden.

Terwijl Peter de Toyota door het Zuid-Franse landschap stuurde, droomde Eva weg en zag ze in gedachten Van Gogh en Gauguin hun ezels opzetten bij een oude brug of een uitgestrekte wijngaard. Eerst zochten de schilders de beste locatie om de perfecte hoek te vinden, daarna begon het mengen van de kleuren en ten slotte de eerste bepalende penseelstreek. Uiteraard hadden ze in hun zak met benodigdheden ook een fles rode wijn en een stuk stokbrood verstoppt. Het leek bijna perfect, net als de schilderijen die nu overal ter wereld in musea hingen. Het echte verhaal achter de schilders was vaak verre van glorieus, maar ze hadden een geweldige erfenis nagelaten. Was dat niet het hoogst haalbare in het leven van een kunstenaar? Mensen die geld betaalden om heel even voor je werk te mogen staan, sprakeloos, vol ontzag, ver weg van hun alledaagse wereld.

Door Peters stem schrok ze op uit haar gedachten.

‘Avignon aanhouden, schat?’ Eva keek opzij. Peter zag er goed uit in een T-shirt en shorts. Zijn steile blonde haar hing misschien iets te laag over zijn voorhoofd en een paar dagen zon zou zijn huid geen kwaad doen. Toch had hij de eigenschap om er zelfs na een lange reis aantrekkelijk uit te zien. Ze toverde de juiste bladzijde van het kaartenboek tevoorschijn en keek naar de wegwijzers.

‘Ja, gewoon rechtdoor. Een kilometer of twintig denk ik, dan kunnen we wel ergens lunchen.’

De hitte van de zon vocht een stevig gevecht met de airco van de auto, maar op de plaatsen waar het zonlicht hun huid raakte verloor de techniek het uiteindelijk van de natuur. De schaduwen van de platanen gleden heel even over de auto om daarna terug te vallen op de hete weg.

1989 was een heftig jaar geweest voor Peter. Zijn vader was na een korte strijd overleden aan de complicaties van een kleine operatie. Iedereen had altijd de mond vol over de grote ziektes of hartfalen, maar je kon net zo goed je laatste uren zien wegtikken vanwege een slecht uitgepakte blindedarmoperatie.

Peters moeder was verhuisd naar een kleiner appartement, maar het had hem meer moeite gekost om haar het oude huis te zien verlaten dan zijzelf. Tijdens deze periode kwam hij ook nog zonder werk te zitten en waren ze een tijdje afhankelijk van de inkomsten van Eva, die voor een reclamebureau werkte. Financieel hadden ze de zaken prima op orde, mede dankzij zijn ervaring als accountant. Ze hadden voor een goede prijs een eengezinswoning kunnen kopen aan de zuidkant van Amsterdam en Eva had al haar talenten kunnen benutten om het smaakvol in te richten. Peter was veel gaan sporten in de overvloed aan vrije tijd die hij nu had en soms was hij uren aan het fietsen door de omgeving die hij vroeger nooit een blik waardig keurde. Het stoorde hem echter steeds meer dat hij diegene was die thuiszat, ondanks het feit dat hij de betere opleiding had. Toen dat een stempel op de sfeer begon te drukken, stelde Eva een

sabbatical voor; een paar maanden weg van alles om daarna met een frisse blik weer aan de slag te gaan. Misschien iets heel anders zoeken dan waar hij voor opgeleid was. Een bed & breakfast in Zuid-Frankrijk had Eva gegrap. Natuurlijk was dat niets voor Peter, maar het idee van een lange vakantie werd steeds aantrekkelijker. Na een tijdje waren ze samen aan de keukentafel gaan zitten en hadden de mogelijkheden doorgenomen. Eva kon makkelijk onbetaald verlof nemen en ook hadden ze de financiële middelen om het een tijdje vol te kunnen houden. Natuurlijk zouden het geen vijfsterrenhotels worden of maaltijden in door Michelin bekroonde restaurants, maar het zou een welkome afwisseling zijn van de dagelijkse sleur. Haar ouders hadden via vrienden de mogelijkheid om een huisje in de zomer te huren, net buiten Perpignan, de stad waar ze zelf jaren gewoond hadden. Tegenwoordig woonden haar ouders weer in de streek waar ze origineel vandaan kwamen, het noorden van Normandië. Ze waren verbaasd geweest dat Eva een Nederlandse man gekozen had als geliefde en de keuze in Nederland te gaan wonen, was als een verrassing gekomen. Het eerste deel van haar vervolgopleiding had Eva in Amsterdam gedaan en het was daar dat ze Peter leerde kennen. Het duurde echter nog een paar jaar voordat de vonk echt oversloeg, tijdens een vakantiebezoek bij haar ouders. Talen hadden altijd haar interesse gehad en het Nederlands ging haar goed af, ondanks dat ze nooit hoefde uit te leggen dat ze uit Frankrijk kwam: de eeuwige vloek van het Franse accent. Het kostte nog wel wat moeite om Peter ervan te

overtuigen dat zijn moeder het prima zou redden zonder zijn hulp.

Na een lang gesprek op een zondagmiddag kwam hij thuis met de mededeling dat ze konden vertrekken. Zou hij niet gaan dan zou zijn moeder zelf met Eva meegaan, had ze hem stellig verteld. Dat was voldoende om hem over te halen. De tassen waren gepakt, de zaken geregeld, zodat ze zonder al te veel problemen een paar maanden op pad konden. Het postadres was tijdelijk veranderd naar dat van zijn moeder en de telefoon was naar het adres in Frankrijk doorgeschakeld. Nadat hij beloofd had regelmatig te bellen, namen ze afscheid en kon de reis beginnen.

De ruitenwissers hadden het eerste deel van de trip hard moeten werken, maar eenmaal in de buurt van Dijon verdwenen de wolken en begon de Franse zon zijn charmeoffensief. In eerste instantie was er het plan om langs Eva's ouders te rijden en daarvandaan hun avontuur te beginnen, maar dat zou zoveel extra kilometers opleveren dat ze dat idee snel lieten varen. Ze spraken af om het op de terugweg goed te maken.

'Hier is het,' zei Eva en ze wees naar een parkeerplaats net buiten Avignon.

'De beste pizza quatre fromages van de Provence is nu binnen uw bereik.' Ze gaf Peter een kus op zijn wang en kon niet wachten om uit te stappen. Het was nog vroeg in het seizoen, maar de temperatuur ging al richting de zevenendertig graden Celsius. De hete lucht stroomde naar binnen toen ze het portier opende. Misschien moest

ze een parasol meenemen als ze ging schilderen, dat was zeker iets om te onthouden. Peter had een lijst van historische plaatsen gemaakt, die hij allemaal wilde bezoeken, maar Eva had andere plannen. Eindelijk had ze de tijd om echt te schilderen, zoals de grote namen dat gedaan hadden, met niets anders dan zon en tijd. De cursus die ze in Amsterdam had gedaan was leuk geweest en had haar zeker veel geleerd, nu mocht ze in de praktijk brengen wat ze al die winteravonden geoefend had. In de voetsporen van Vincent van Gogh, had haar leraar veelbelovend gezegd.

Tegenover de parkeerplaats lokte de pizzeria die Eva beschreven had haar klanten met smakelijk ogende posters langs de kant van de weg. In haar jonge jaren was ze hier regelmatig geweest met haar vriendinnen en ze voelde zich weer even achttien toen ze het overdekte terras opliep, langs de tafel waaraan ze zo vaak gezeten hadden. Het was misschien tien jaar geleden, maar met haar slanke taille en steile donkere haar kon ze nog steeds doorgaan voor de studente die ze ooit was. Het vriendenclubje was een tijd onafscheidelijk en samen hadden ze vaak over de toekomst gedroomd. Allemaal wisten ze zeker dat ze het gingen maken. Een goede job, een eigen zaak en een knappe vent. Nu, nauwelijks tien jaar verder was er nog niet veel van terechtgekomen. Sylviane was nog steeds vrijgezel en liep alle feestjes af waar ze ondertussen de oudste was. Mirelle was al gescheiden en kon nauwelijks de eindjes aan elkaar knopen en dan Lou. Lou, zoals iedereen Louise noemde, was een paar jaar later vol gas met haar auto op een

vrachtwagen gereden. Niemand wist hoe ze op de verkeerde weghelft had kunnen komen. Ze was op slag dood geweest. De begrafenis was de laatste keer dat ze bij elkaar gekomen waren. Het contact met de meiden was verwaterd toen ze naar Nederland verhuisde en nu was ze terug, met een man zonder baan. Ze paste goed in het totaalplaatje van de vriendenclub. Toch was de tijd dat ze hier bij elkaar kwamen een speciale tijd, vol plezier en vooral vrijheid, iets waar ze nog vaak aan terug dacht en ook nu voelde het goed om hier weer eens te zitten. Ze nam zich voor de rest weer eens te bellen als ze een beetje gesetteld was in Saint Jerome. De ober begeleidde hen naar een tafel onder de luifel en vroeg of ze een aperitief wilden. Peter hield het bij een cola, omdat hij nog twee uur sturen voor de boeg had. Eva bestelde een kan koele rosé en liet het aperitief achterwege. Terwijl ze samen de kaart doornamen, voelde ze opeens Peters hand op de hare. Ze keek over de lijst pizza's heen en zag dat hij haar aankeek.

‘Een nieuw begin schat. Ik begin het een beetje te beseffen nu.’

Ze kneep in zijn hand.

‘Dit is nog maar het begin van het begin, wacht tot je straks ons huis voor de komende zes maanden ziet.’ De ober kwam terug met de drankjes en vroeg of ze iets uitgekozen hadden.

‘Deux salades vertes et deux pizzas quatre fromages, s’il-vous-plait,’ zei Eva voordat Peter had kunnen reageren.

‘Nou, dat is dan lekker,’ zei hij quasi beledigd, ‘als dit een voorbode is van mijn vakantie.’

Eva keek hem met een grote glimlach rond haar lippen aan.

‘Wie zegt dat dit een vakantie is? Wie weet bevalt het je zo goed tussen al die oude Romeinse troep dat je besluit archeoloog te worden. Een soort Indiana Jones van de Provence.’

Haar lach deed enkele mensen in de richting van hun tafel kijken.

‘Nu alleen nog een hoed en een zweep,’ grapte ze er nog achteraan.

‘Kijk maar uit wat je wenst,’ zei Peter en hij knipoogde naar haar. Het duurde niet lang voordat ze een heerlijk uitziende pizza op hun bord hadden liggen en zelfs Peter kon geen woord van kritiek bedenken. Af en toe keek Eva naar de tafel in de hoek waar nu een familie met drie kinderen van hun frisdrank genoot. Ze pakte een klein notitieblokje uit haar tas en schreef op bladzijde één: De meiden bellen. Daarachter schreef ze: Een parasol kopen.

3 Het begin

De laatste uren van de reis gingen snel. De Toyota suisde over het Franse asfalt als een hovercraft en steden als Nimes, Montpellier, Béziers en Narbonne vlogen voorbij. De moderne witte flats van Sète met daarachter de blauwe zee en de zwevende witte vogels in de azuurblauwe lucht maakten het vakantiegevoel alleen maar sterker. De radio stond aan en op het nieuws was ophef over een aanslag van de IRA. Er waren kinderen onder de slachtoffers en er was verontwaardiging vanuit heel Europa. Daarna begon er een discussie tussen politici en de zogenaamde ‘experts’ en drukte Eva op de knop voor een andere zender. Niet veel later schalde Jon Bon Jovi door de luidsprekers met Blaze of Glory. Peter had een gezonde hekel aan alles wat Bon Jovi ooit uitgebracht had, maar kon wel waarderen dat Jeff Beck gitaar speelde op deze song. Al snel zongen ze samen mee, terwijl de kilometers onder hun auto doorvlogen. Eénmaal in Perpignan zochten ze naar de bordjes naar Saint Jerome, hun bestemming aan de oostkant van de stad. Eva haalde de enveloppe met papieren tevoorschijn en zocht naar het adres. Avenue Montague 42D, hebbes. Contactpersoon en hospita: Madame Moreau. Ze greep de kaart erbij en zocht naar de straat.

‘Je hebt geluk, als je deze weg volgt kom je vanzelf in Saint Jerome terecht, deze weg is in feite al het verlengde van de avenue Montague.’

‘Mooi,’ zei Peter. Hij begon het rijden langzaam te worden en het vooruitzicht van een koud biertje stond

hem aan. Zodra ze Perpignan uit waren, beviel het landschap de reizigers een stuk beter. De provinciale weg had hier en daar prachtige landhuizen aan weerszijden en Eva droomde hardop over een toekomst als bewoner van zo'n villa. Een paar minuten later reden ze langs een winkelcentrum en het leek haar een goed idee om even te stoppen.

‘Als we nu wat inkopen doen hoeven we straks niet meer weg.’

Peter had weinig zin om eerst de winkel in te gaan, maar het argument dat ze dan straks niet meer de deur uit hoefden sneed hout.

‘Als ze maar koud bier hebben,’ zei hij. Eva keek hem verbaasd aan.

‘Elke supermarkt in Frankrijk heeft koud bier, Peter. Het is echter de vraag of je je geld aan bier uit wil geven of liever een goede rode wijn op tafel wil zetten.’

Peter barstte in lachen uit en zette de auto op de parking van de Auchan.

‘Bier dus,’ zei Eva minachtend.

Toen ze een winkelkarretje onder een afdak vandaan pakten, viel het Eva op hoe warm het was. Na uren in de airco van de auto kon de zon een aardige tik uitdelen als je uitstapte. Ze duwden het karretje door de schuifdeuren naar binnen en genoten van het vakantiegevoel. Voor Eva was deze streek een tweede thuis, maar Peter keek zijn ogen uit op de afdeling lokale producten. Binnen een kwartier zat het karretje behoorlijk vol en hadden ze brood, diverse soorten kaas, sauzen, worst, water, chips, pizza, olijven, wijn en bier ingeslagen. In de hal van het

winkelcentrum zat een kleine kunstwinkel waar ze allerlei producten verkochten die met kunst en creativiteit te maken hadden. Eva kocht een paar schriften en verfspullen. Er stonden complete opgespannen blanco doeken en toen ze er één uit het rek pakte raakte ze aan de praat met de verkoper. Peter stond ongegeneerd te gapen naast de deur en keek met lede ogen naar zijn snel opwarmende bier.

‘Kom op, Eef, we kunnen hier niet blijven staan. Het bier wordt lauw.’ Eva verontschuldigde zich bij de verkoper en rekende alle spullen die ze in haar mandje gedaan had af. Ze beloofde snel terug te komen en de verkoper gaf haar nog een boekje met tips en mooie schilderlocaties. Ze laadden alles snel in de auto en begonnen aan de laatste kilometers.

‘Wat een aardige verkoper, zeg,’ zei Eva met een knipoog naar Peter. Die antwoordde echter scherp.

‘Ik kan weinig waardering opbrengen voor de man die mijn vrouw probeert te versieren ten koste van mijn biertemperatuur, sorry.’

Toen moesten ze allebei lachen. Ze reden het gevelbordje met daarop ‘Av. Montague’ voorbij en Eva zocht naar nummer 42. Het duurde niet lang of ze wees naar een klassieke gevel met een lichtroze tint. Er zat een oude eiken deur in en een vrouw op leeftijd was bezig met een bezem de stoep schoon te vegen.

‘Kijk, met deze temperatuur de stoep vegen, dat is een goed teken,’ zei Peter. Hij parkeerde de auto op een klein parkeerterrein tegenover het huis en samen staken ze de straat over.

‘Goedemiddag mevrouw,’ begon Eva, ‘wij zijn op zoek naar mevrouw Moreau.’ De vrouw draaide zich om en zette de bezem tegen de gevel.

‘Aah, wat geweldig, dan moeten jullie Eva en Peter zijn. Fijn dat jullie er zijn. Waar staan jullie geparkeerd?’

Peter wees naar de auto aan de overkant.

‘Aah, prima. Soms als er markt is kan het druk zijn hier, dan is er altijd plek aan de achterkant.’ Peter knikte.

‘Maar wat sta ik toch te bazelen, kom binnen, dan laat ik jullie het appartement zien. Ik woon hier beneden dus we zijn praktisch buren.’ Peter keek veelbetekenend naar Eva, maar die gaf hem een schop tegen zijn been, net buiten het zicht van madame Moreau.

‘We moeten drie trapjes op, maar dat is voor jullie jongelui geen probleem toch?’

‘Geen enkel,’ antwoordde Eva en ze volgden de vrouw de trap op. Het bleken drie dubbele trappen te zijn en ondanks hun jeugdige kracht, brak het zweet hen uit voordat ze boven waren.

‘Straks nog even de boodschappen uit de auto halen,’ grapte Peter, terwijl hij het zweet van zijn voorhoofd veegde. Madame Moreau hoorde niets of ze deed alsof. Ze pakte de sleutel uit een klein tasje dat ze om haar middel had gebonden en opende de deur.

‘Welkom in Saint Jerome. We zijn een kleine gemeenschap en er gebeurt hier niet veel. Gelukkig kunnen de meeste inwoners de rust wel waarderen.’ Ze keek het tweetal veel betekend aan.

Eva en Peter liepen het appartement in gevolgd door de hospita. De woonkamer was spaarzaam ingericht, maar

wat er stond was smaakvol. De ramen gaven een mooi uitzicht over de avenue en de slaapkamer aan de achterkant was voorzien van airconditioning. Er was een kleine badkamer en ook de keuken was niet groot, maar praktisch ingericht. Voor een maand of zes zou het hier prima vertoeven zijn. Madame Moreau liet de kasten zien en waar de belangrijkste spullen opgeborgen waren. Ook wees ze op de brandblussers en als laatste waar de meterkast was met de zekeringen, in geval van nood.

‘Het wil nog wel eens onweten hier en dan springt er soms een stop uit,’ merkte ze op.

Als laatste gaf ze een set sleutels aan Eva en zei dat ze altijd een reservesleutel had die ze konden halen als dat nodig was. Daarna verliet ze het appartement en liet de twee geliefden alleen. Het moment dat de deur dicht viel, omhelsden ze elkaar en genoten van het moment, in Zuid-Frankrijk, zonder stress, zonder werk, zonder verplichtingen. Het zou een geweldige tijd worden. Peter tilde Eva op en gooide haar op het bed, waardoor er een veer brak en het matras een paar centimeter zakte. Eva gilte van schrik en samen lachten ze tot de tranen over hun wangen liepen. Peter kustte haar zachtjes op haar mond en zij beantwoordde gretig zijn tederheid. Ze bedreven de liefde op het krakkemikkige bed alsof het de laatste keer was en later toen ze naast elkaar lagen zei Eva:

‘We gaan hier een geweldige tijd van maken waar we onze kinderen later over kunnen vertellen.’

‘Kinderen, huh?’ Eva gaf hem een flinke stomp op zijn schouder.

Vlak voordat ze in slaap viel voelde ze Peters hand op de hare.

De volgende dag was er één van ontdekken. Ze liepen door de straten van Saint Jerome en bezochten de beroemde kapel. Er waren twee campings in de omgeving, waardoor er altijd wel een paar toeristen in korte broek en met een camera op de buik een rondje door het dorp liepen. De plaatselijke kerk was niet bijzonder groot, maar had wel de typische Zuid-Franse uitstraling. Ze liepen er naar binnen en Peter bestudeerde de muurschilderingen. Voordat ze vertrokken, brandden ze nog een kaarsje voor een vriend van Peter die een jaar eerder overleden was. Ondanks dat ze geen van beiden erg religieus opgevoed waren, was het een gewoonte geworden die ze graag voort wilden zetten.

In enkele folders die Peter bij de supermarkt gevonden had, las hij over ruïnes van een Romeinse nederzetting, niet ver van Saint Jerome vandaan. Hij werd meteen enthousiast en wilde daar de komende dagen wat tijd in gaan steken. Omdat ze met zijn tweeën waren en maar één auto hadden, moest er nagedacht worden over alternatief vervoer. Peter besloot dat een fiets een mooie oplossing zou zijn. In het winkelcentrum waar Eva haar schilderspullen gekocht had, zat ook een sportzaak waar ze fietsen verkochten en ondanks dat Peter een simpele fiets zocht, viel zijn oog uiteindelijk op een mountainbike met éérentwintig versnellingen. ‘Die heb je allemaal nodig in deze heuvels,’ had hij opgemerkt nadat hij de fiets nauwkeurig had bekeken. Omdat hij zeker dacht te

weten dat alles in de Toyota zou passen, stonden ze even later op de parkeerplaats naar de veel te grote doos en de te kleine auto te kijken. Ze besloten om de fiets ter plekke in elkaar te zetten en Peter rende naar binnen om een paar steeksleutels en een schroevendraaier te halen. Vijftien minuten, twee blikken cola en wat scheldwoorden later stond het tweetal trots naar het resultaat te kijken. Peter sprong op de fiets voor een testrit.

‘Let op’. Hij reed met losse handen een rondje om Eva met een bijna idiote grijns op zijn gezicht.

‘Wist je dat je nu net een groot kind bent?’

Eva stond met haar handen in haar zij naar de show te kijken.

‘Ik heb een idee. Waarom test jij je nieuwe speeltje niet uit, terwijl ik terug naar het dorp ga om mijn schilderspullen te halen. Ik zou wel eens een begin willen maken, gewoon even kijken hoe het voelt.’

Vanaf zijn fiets riep Peter: ‘Uitstekend. Misschien rij ik wel een rondje door de omgeving. Dan zie ik je vanavond, goed?’

Eva stak haar duim op en stapte in de auto. Een minuut later haalde ze Peter in, terwijl The Killing Moon van Echo and the Bunnymen hard door de luisprekers klonk. Peter stond op de pedalen, zwaaide naar Eva en stuurde toen een steeg in langs de hoofdweg.

‘Uitslover,’ riep Eva, maar hij was al weg.

In het appartement pakte ze de tas met schilderspullen, de ezel en het doek. Helaas zonder parasol, die moest ze nog ergens op de kop tikken. Ze viel bijna van de laatste trap af toen ze probeerde al die spullen in één keer naar de

auto te brengen. Mevrouw Moreau kon haar net beetpakken en erger voorkomen.

‘Kijk alsjeblieft uit Eva, je breekt je benen nog!’ Eva wist zich goed te herpakken en zei: ‘Het komt goed, mevrouw Moreau, zo loop ik altijd.’ Snel stak ze de weg over naar de auto en legde alles op de achterbank. Vanaf het trottoir keek de hospita haar hoofdschuddend na. Het kostte Eva een goed kwartier voordat ze een prachtig uitzicht over het landschap had gevonden met op de voorgrond een oud huisje dat door de jaren heen met graffiti bedekt was. Het contrast van het klassiek Franse landschap en de nieuwe protesterende generatie in de vorm van kleurrijke tags, samen in een schilderij van de bijna beroemde Eva Dubois. De straatkunstenaars hadden iets om trots op te zijn.

4 De vrienden

Het werden mooie weken die voorbij vlogen. Peter had aan zijn fiets een goede aankoop, de omgeving was indrukwekkend en al snel ging hij langere afstanden fietsen. Eva spendeerde veel van haar tijd aan de rand van een olijfgaard of bij een ruïne en kwam tot de conclusie dat schilderen misschien toch moeilijker was dan ze in eerste instantie gedacht had. Ze hadden samen leuke uitstapjes naar nabij gelegen stadjes en zelfs het strand gemaakt. Inmiddels waren ze al helemaal aan de nieuwsgierige, maar lieve madame Moreau gewend en hadden ze zelfs al wat vrienden in de omgeving gemaakt. Een Iers stel dat hier woonde nodigde Eva en Peter af en toe uit voor een wijntje of een diner in hun huis, vijf kilometer verderop. Soms gingen ze naar de bioscoop in het centrum waar regelmatig klassieke films te zien waren. George Lautners ‘Road to Salina’ was het pareltje van deze week en ze besloten zo snel mogelijk kaartjes te kopen.

Paul, de fietsenmaker die Peter zijn fiets had verkocht, werd een vaste fietsmaat op de zondagochtenden. Nadat Peter een paar keer voor onderdelen en gereedschap in de zaak was geweest, werd de man aangestoken door Peters enthousiasme en bood hem aan om wat mooie routes in de omgeving te laten zien. Als de mannen dan in de koelte van de vroege ochtend aan het fietsen waren, zocht Eva af en toe een marktje op om wat leuke spullen voor de inrichting van hun appartement te zoeken. Deze ochtend

was al warmer dan de voorgaande dagen en het was duidelijk dat de zomer nu echt de lente verdreven had. Ze verwachtte niet dat Peter zou blijven fietsen als de nachten rond de achtentwintig graden zouden blijven hangen wat niet ongebruikelijk was voor deze streek. Ze schrok op uit haar gedachten door Peters stem.

‘Ik zie je vanmiddag weer, goed?’

Peter knipoogde en klikte zijn schoenen vast op de pedalen. Paul zwaaide grijnzend en de twee mannen reden de avenue Montague af, misschien op weg naar een persoonlijk record of gewoon wat avontuur. Eva draaide zich om en wilde net naar binnen lopen toen er een auto stopte en een keer kort claxonnerde. Het was de jonge Ierse vrouw die ze onlangs hadden leren kennen.

‘Heb je daar binnen één of andere adonis liggen die je voor iedereen geheim wil houden of kan ik je bewegen om met mij mee te gaan naar een leuke brocante? Volgens mij is er ook bier.’

Eva moest lachen.

‘Bier? Was het niet Peter waar je voor kwam? Dat is ook zo’n cultuurbarbaar.’ Mary duwde het andere portier open voor Eva.

‘Oh ja, ik vergeet steeds dat jij Frans bent. Sorry dan, misschien een wijntje. Dan moet je wel stoppen met treuzelen, want met deze temperatuur zijn ze daar rond de middag alweer aan het inpakken. Het zijn geen volhardende verkopers die Fransen.’

‘Ja ja,’ zei Eva, ‘Laat me even de deur dichtdoen, dan kom ik eraan.’ Ze rende naar boven en pakte haar tas, deed de deur dicht en rende weer naar beneden. Daar sprong ze in de bijna antieke Peugeot die ploffend

wegreed. Af en toe kraakte de versnellingsbak, maar Mary lachte het geluid weg met een sarcastisch: ‘Nieuwigheid.’

Er was een kleine markt een minuut of dertig rijden vanaf Saint Jerome en omdat Eva toch geen plannen had, leek het uitstapje met Mary een goed idee. Gezellig meiden onder elkaar en wie weet vond ze nog iets leuks voor in het appartement.

Eva praatte honderduit over Peter en hun sabbatical. Mary bood een geweldig luisterend oor en na het onrustige jaar in Nederland en de onverwachte reis naar Saint Jerome was het ritje als een warme douche voor Eva. Ondanks dat ze elkaar nog maar een paar keer gezien hadden, leek het wel of ze elkaar al jaren kenden. Door haar zonnebril kon Eva de Ierse rustig observeren zonder dat het leek of ze zat te staren. Ze was een slanke vrouw met een enigszins harde blik. Haar donkere krullen zaten bij elkaar gebonden in een staart en ze droeg, ondanks het warme weer, een strakke jeans en een wit topje. Haar ogen gaven de indruk dat ze veel meegemaakt had en ze straalde iets treurigs uit. Dat was tot ze lachte, dan schaterde ze het uit en was er niets van het treurige meer te vinden. Mary’s man heette Finn en zo verliefd als Eva nog steeds over Peter kon praten, zo afstandelijk en nors had Mary het over haar geliefde. Eva moest er regelmatig hard om lachen als Mary weer in zichzelf aan het schelden was op haar luie Finn.

De markt was een verademing in vergelijking met de toeristische marktjes die Eva met Peter bezocht. Hier lag veel rommel, maar ook mooi aarde- en glaswerk. Ze had

bijna een koperen kandelaar meegenomen, als die niet vlak voor haar neus weggekaapt was. Mary had een goede dag. Het leek erop dat er een Ierse pub in de buurt gestopt was, want ze haalde moeiteloos een verzameling bierglazen met obscure Ierse biermerken naar boven waar de betere barman jaloers op zou worden.

‘Finn gaat een heel mooie avond tegemoet als hij dit straks ziet.’ Mary glunderde. Even later vond Eva nog een paar boeken over Franse schilders en een boek over Vincent van Gogh met veel informatie over de locaties van zijn schilderijen. In de Provence en omstreken had hij meer dan driehonderd schilderijen gemaakt en het leek Eva geweldig om een aantal van die plaatsen te bezoeken. Vlak voordat ze de markt verlieten vond Eva nog een oude hardhouten schildersezel die ze niet kon laten staan. Er was geen betere plek voor een schilderij dan op een ezel, ze wist al een plek in de woonkamer. De temperatuur liep snel op en enkele verkopers begonnen hun spullen rustig in te pakken. Eva en Mary liepen naar de oude Peugeot en legden de spullen op de achterbank.

‘Lunch maar dan?’ vroeg Mary.

‘Uiteraard,’ zei Eva en de twee gingen op weg, gevolgd door een dieselwalm en vergezeld van een ratelende versnellingsbak. Het mocht de pret niet drukken. Mary stuurde de oude kar over de prachtige landwegen en Eva verzonk even in gedachten, over het afgelopen jaar en het totaal andere leven dat ze een maand geleden nog hadden. Waarom zouden ze ooit nog teruggaan.

‘Vuile schoften,’ riep Mary en Eva schrok op uit haar overpeinzingen.

‘Sorry?’

‘Nee, jij niet,’ mompelde Mary, ‘De radio. Er is weer een grote knokpartij geweest in Ierland. Soldaten hebben geschoten op een menigte en er zijn doden gevallen.’

Eva had zich nooit erg in de politiek verdiept en keek even voor zich uit.

‘Die soldaten zullen niet op een groep kerkgangers geschoten hebben neem ik aan, het zullen wel weer IRA terroristen geweest zijn.’

‘Ik denk dat je beter niet kan praten over dingen waar je duidelijk niets vanaf weet.’ Mary’s stem klonk opeens hard en met een felheid die Eva even liet schrikken.’

‘Sorry, Mary, ik bedoelde er niets mee.’

Eva had gelijk spijt van wat ze gezegd had en hoopte dat dit niet de rest van de middag verpest had. Tot haar verbazing was Mary’s humeur het volgende moment weer helemaal de oude toen ze vanuit de Peugeot op haar vingers floot naar twee boerenknechten die aan het werk waren langs de weg.

‘Aan de kant, Chippendales, anders sta ik niet voor mezelf in.’ Haar lach deed de jongens vrolijk omkijken. Even later reden ze een dorpje in waar Eva nog niet eerder was geweest. Ze zette de oude auto midden op het dorpsplein neer en gooide de deur achter zich dicht.

‘Hé, blijf je hier zitten of ga je even mee lunchen?’ Natuurlijk wilde Eva uitstappen, maar de deurhendel wilde niet meewerken. Mary liep naar de buitenkant van haar deur en klikte hem open.

‘Alstublieft, schone dame,’ zei ze en stapte sierlijk opzij. Eva wilde uitstappen, maar bleef met haar voet in de lus van haar tas hangen en viel zo de auto uit in Mary’s armen. Vanaf het dichtstbijzijnde terras klonk gelach en

Mary keek serieus in de richting van de lachers die gelijk weer druk begonnen te kletsen. Eva proestte het uit en even later stonden ze samen met tranen in hun ogen voor de ober.

‘Une table for two, please,’ zei Mary met een plat Iers accent en Eva begon onwillekeurig weer te lachen.

‘Wordt het zo’n dag?’ vroeg Mary en ging zitten op de stoel die de ober voor haar naar achteren schoof.

Even later zaten ze aan een indrukwekkende salade met zoveel knoflook dat Eva op voorhand medelijden had met Peter vannacht. Er werd een kannetje koele rosé neergezet en ondanks dat Eva geen liefhebber was van slurpwijn, hielp de hitte haar deze keer de roze vloeistof beter te waarderen. Het terras was helemaal vol, wat Eva verbaasde, het dorpje was verre van toeristisch. Mary verklaarde het fenomeen door de reden te verklappen: het eten was gewoon ongewoon goed en de prijs was meer dan redelijk. Nadat ze de laatste hap salade van het bord weggekaapt had keek ze even naar Eva. Die ving haar vragende blik op.

‘Wat?’

Mary vervolgde.

‘Sorry voor mijn misschien wat botte reactie op jouw verklaring van die schietpartij op de radio.’

‘Nee, nee, niet nodig.’ Eva maakte een afwerend gebaar met haar handen.

‘Je had gewoon gelijk, ik weet er niets vanaf dus om dan zomaar wat te roepen is natuurlijk stom.’

Mary veegde haar handen aan haar servet af en legde hem weer terug op tafel.

‘Weet je, ik kan soms zo kwaad worden op de media. Ze zetten alles in een voorgevormd daglicht. De IRA zijn terroristen en de soldaten zijn helden. Weet je, de ene dag zitten de ‘terroristen’ gewoon te picknicken en schieten de soldaten twee oude vrouwen dood. De volgende keer is het net andersom. Wist je dat de Ierse kinderen vroeger opgejaagd werden als beesten, gevangen en verscheept naar Amerika? Iedereen verdiende geld aan die arme kinderen, ook de Engelsen. Iedereen heeft altijd de mond vol van slavernij, maar in de hele zeventiende eeuw werden er meer Ieren als slaven verkocht dan Afrikanen. Ieren waren ook nog eens goedkoper dus die werden het slechtst behandeld op de plantages. Er waren zelfs eigenaren die de Ierse slaven brandmerkten, omdat ze dezelfde huidskleur hadden, dan konden ze makkelijk als slaven worden herkend. Lees je daar wel eens iets van in de schoolboeken?’

Eva legde haar servet op haar bord en keek Mary aan.

‘Dus vanwege het vreselijke verleden van een groep Ieren mag de IRA een schoolbus van de weg schieten? Sorry, maar dat gaat me echt te ver.’

Mary keek geïrriteerd rond.

‘Je verdraait mijn woorden, dat heb ik nooit gezegd. Dit is een discussie zonder eind waar ik weinig zin in heb. Laten we maar weer eens terug gaan, ik heb genoeg gegeten.’

Ze stond op en legde wat geld op tafel. De ober zwaaide en wenste ze een fijne dag. Zwijgend liepen ze in de richting van de Peugeot die al die tijd in de volle zon gestaan had. De kunstleren stoelen waren zo heet dat Mary een paar handdoeken uit de kofferbak haalde en die